

I. N. J.

DISPUTATIO PHILOSOPHICA

Theoremata nonnulla προπτες δευτικα

proponens, quibus

ENCYCLOPÆDIAM DISCIPLINARUM ISTA-

RUM Generalem complectitur.

Eam,

*Divinâ sic ordinante Gratia, & Amplissimâ Facultate Phi-
losophicâ, in Regiâ Academiâ Aboënsi approbante*

S U B P R Ä S I D I O

V I R I P ræclarissimi

M. AXELII KEMPE, Historiarum
& Phil. Practicæ Professoris Publ. Celeberrimi: Nec
non Facultatis Philosophicæ p. t. DECANI Spectabi-
lis, Präceptoris & Promotoris officiose colendi.

*Pro Magisterii insignibus defendendam suscipit, atq; can-
didō Eruditorum examini submittit*

GREGORIUS G R E. ARCTOPOLITA-
NUS FINLANDUS.

Ad diem 6. Maij clo loc lxiv.

Horis & Loco solitis.

1664.

A B O Æ,

Excudebat PETRUS HANSONIUS Acad. Typ.

Avondgesang ter ere van H. Nicolaas Gijzel T. 1

A D O

GREGORIUS GREEK ARCHAEOLOGIA

THE FINE ARTS

ARTS & SCIENCE

HISTOLOGY

AN ANGLO-AMERICAN PRACTICAL HANDBOOK OF

GENERAL PHYSIOLOGY AND PHYSIOTHERAPY

WITH A HISTORY OF THE DEVELOPMENT OF

PHYSIOLOGY AND PHYSIOTHERAPY

BY ALFRED E. KELLY, M.D., LL.D., HOSPITAL

OF THE UNIVERSITY OF TORONTO, PROFESSOR OF

CLINICAL PHYSIOLOGY IN THE DEPARTMENT OF

CLINICAL PHYSIOLOGY

AND PHYSIOTHERAPY IN THE DEPARTMENT OF

CLINICAL PHYSIOLOGY

AT THE UNIVERSITY OF TORONTO, TORONTO,

ONTARIO, CANADA

WITH A HISTORY OF THE DEVELOPMENT OF

PHYSIOLOGY AND PHYSIOTHERAPY

BY ALFRED E. KELLY, M.D., LL.D., HOSPITAL

OF THE UNIVERSITY OF TORONTO, PROFESSOR OF

CLINICAL PHYSIOLOGY IN THE DEPARTMENT OF

CLINICAL PHYSIOLOGY

AND PHYSIOTHERAPY IN THE DEPARTMENT OF

CLINICAL PHYSIOLOGY

BY ALFRED E. KELLY, M.D., LL.D., HOSPITAL

OF THE UNIVERSITY OF TORONTO, PROFESSOR OF

CLINICAL PHYSIOLOGY IN THE DEPARTMENT OF

CLINICAL PHYSIOLOGY

THEOREMA I.

Philosophia est habitus animi aggregatus, Artibus Nationalibus, Scientiis & Prudentia constans.

Mnem in genere *Habitum Animæ rationalis* expressisse videtur Arist. 6. Ethic. c. 3. dum quinq; ejusdem *species* constituit, Νέν, Σοφίαν, Επισήμην, Φρόνσιν καὶ τέχνας. *Intelligentiam, Sapientiam, Scientiam, Prudentiam & Artem.* Velim igitur ex his, sine præjudicio Doctiss. Virorum tamen, duos priores habitus Generaliores dici, quibus quasi subordinantur cæteri. *Illa enim prima cognoscendi Principia proponit: Hec ex primis istis Conclusiones elicet, tum Theoreticas tum Practicas, unde Scientia cum Prudentia tum Ars.* Ita Gutkius disp. Eth. 15. q. 2. *Sapientia inquit disciplina generalis est; intelligentia prima cognoscendi Principia tractat formaliter.* Et 6. Ethic. c. 7. Definitur Sapientia quod sit καὶ επισήμη καὶ νέη. Et Scientia & Intelligentia. De Intelligentia presupponendum id non fieri in *Actu signato & Formaliter*, ut de ea agat Sapientia, ita enim specie differunt ab invicem, sed in *Actu Exercito & virtualiter* quia prima principia materialiter applicata, ad formandas conclusiones adhibet. From. Exerc. Met. 2. q. 1. Ceterum de Definitione istâ notandum, quamvis ea quidē notante Jac. Mart. Exerc. Met. part. 1. ex. 1. theor. 1. *Essentiam Philosophiae integrum non exprimat.* Nam duenobis à Deo Opt. Max. facultates intelligendi concessæ sunt, una ad contemplandum, ad agendum altera; neutri autem suarum rerum perfectio à natura inest; in utraq; igitur perficienda elaborandum est: Tamen juxta Veteribus acceptam Scientiæ vocem excusari potest, quā in Speculativam & Practicam etiamnum aliquando dividitur. Franc. Syarez. Disp.

Met. 46. Tec. 13. num. 54. Ruviusq; s. proœm. Log. Scheib.
1. Met. c. 1. tit. 2. art. 3. Quoniam *verba* *valent* *usu* *ut* *nummi*.
Atq; sic *Prudentia* quoq; nomine *Scientia* venit, & quid ni?
cum ipsa etiam conclusiones à primis principiis formet.
Ult ut sit, Prudentiam Philosophiæ partem esse constat,
ratione ante à Jac. Mart. allata. Insuper cum Excell. Præ-
cept. Thur. *Artes Notionales* addi debent, quod faciant ad per-
fectionem intellectus in cognitione veri secundum naturalem apti-
tudinem, & illiberales dici haud mereantur De Phil. in gen. q.
6. Hoc ipsum est, quod *Sapientiam* propriè ita dictam &
Philosophiam post Pythagoræ tempora nūcupamus Cic. lib.
5. Tusc. qq. Vulgo *Philosophiam* vel pro *Philosophiâ* Primâ tan-
tum sive *Metaphysicâ*, vel pro *Theoretica*; vel pro *Practica*; vel
pro utraq; simul, sive disciplinis solummodo *Realibus* venditant: sed
ut dixi *Illa* genuina, adæquata & principalis vocis est ac-
ceptio, quâ *Artes* quoq; *Notionales* cum *Scientiis* & *Prudentiâ*
complectitur. Conditiones sapientiæ 1. Met. 2. Enumera-
tæ *Illi* solum quam optimè convenient, ut sunt *Scire omnia*
Scire difficilima, *Habere cognitionem certissimam*, Propter se expe-
ti, *Omnibus dominari* &c. *Illa Habitus Animi* dicitur, quia *Qua-*
litas menti inhærens, nec ad aliam hujus speciem nunc re-
ferri nata: Nomen *Habitus πολύσημον* est, notatq; 1. Omne
id quod habetur. 2. *Quamvis* formam positivam. 3. *Externi corpo-*
ris adjacentiam. 4. *Omnem qualitatem*, potentia naturali superad-
ditam. 5. *Qualitatem firmiter radicatam*, & potent nat. perficio-
entes, quomodo hic accipitur. Ita *Habitus* a. *Ratione subo-*
jecti est vel *Animi* vel *Corporis*. Non tam hunc quam illum
hic indigitabam. In *Illis* est subjectum solus animus, in *His*
etiam corpus ut pugillatoria, saltatoria &c. b. *Ratione prin-*
cipi est vel *Innatus* vel *Acquisitus* vel *Infusus*. Jam de *Acquisi-*
tis quoq; sermo est, non de *Innatis* ne dum *Infusis*. Svarez.
disp. Met. 44. sect. 13. num. 5. Hoc igitur sensu in dato theo-
remate

remate dicitur *Philosophia* esse *Habitus animi*, quia menti inest,
& labore proprio comparatur. Additur *aggregatus* quod in ra-
tione Unionis extraessentialis, hic *Artes Notionales*, *Scientiae*
& *Prudentia* concurrent. *Aggregatum* vero hoc est *analogi-
cum*, quatenus modis formalibus considerandi diversis, par-
tes determinantur, adq; distinctum finem ordinantur. Al-
sted. Techn. cap. 4. reg. 9. Calov. Method. pag. 746. Et
Thur. c. l. p. 20. *De his partibus sigillatim in seqq.* Itaq;
Artes Notionales, *Scientiae* & *Prudentia* sunt *partes Philosophiae*.

THEOREMA II.

Ars est habitus cum recta ratione effectivus.

Primum inter *Habitus Philosophicos* locum dedi *Artibus No-
tionalibus*, quæ quid sint ex Generali hac Artis Descriptio-
ne dispalefecit, quam habet Philosophus δ. Eth. 4. his ver-
bis: ἡ τέχνη εἰς ἔξι μετὰ λόγῳ ποιητική. Artem παρὰ
τῷ ἀρετῷ pleriq; dictam volunt. Ea sumitur hic non *Pro
quāvis agendi potentia*, ut cum aranea dicitur mirâ arte mu-
scas illaqueare; Nec pro omni *Habitu* simul, etiam liberali qui
potent. nat. perficit; Aut pro Systemate Preceptorum methodicorum:
sed *Pro uno Habituum Intellectualium*, cuius Finis & Forma-
litas est *Effectio secundum rationem*, contradistincta Actioni
quæ Prudentiæ tribuitur. *Effectio* autem ut omnis ambi-
guitas tollatur, habetq; Excell. Thur. Instit. Log. p 10. *Du-
plex* invenitur α. *Materialis*, qua in externa materia corporeis in-
strumentis quid efficimus β. *Immaterialis* qua opus non in externa
materia, nec corporeis instrumentis, sed in mente & sermone produ-
citur. Hinc ratio Objecti omnium in universum factibilem,
Hac *Effectio* autem, *Hoc opus*, *Hoc objectum* (Immaterialē pu-
ta) est *Philosophi*, & jam hic præcipue attenditur. Prin-
cipium dirigens est *recta ratio*, quæ tum non est ipsa anima, Nec
facultas intelligendi simpliciter, sed *rectum intellectus* *judicium*
de rebus efficiendis quemadmodum & agendis, *juxta naturae*

Principia & conclusiones, quo ipso à natura distinguitur quæ etiam efficit, sed rationem facti non dat, ceu accurate notat Præcl.
Præl. cit. lib. p. 91. & 286. Ergo

Grammatica, Rhetorica & Logica sunt Artes.

THEOREMA III.

Scientia est habitus Demonstrativus Conclusionum ex necessariis præmissis.

Et *Scientia* vocabulum est ambiguum. Adhibetur illud
1. *Pro qualibet cognitione*, quo sensu Ars & Opinio possunt appellari *Scientia*. 2. *Pro habitu per demonstrationem acquisito*, quæ cognitio est infallibilis, ita hoc loco ἐπισήμη ἐστιν ἔξις εποδεκτικὴ δὲ ἀραικάνων 6. Eth. 3. *Quid autem Demonstratio sit sive Habitus Demonstrativus?* hic non nihil altius inquirendum. Significatur *Illa*. Non *qualis qualis ostensio aut Probatio*, quemadmodum cum ad oculum ostendimus aliquid, vel rationibus quibusvis probamus, demonstrare et jam dicimur: Neq; *Probatio Conclusionis ex loco Causæ Efficiēntis & Finalis adhibita*, quæ demonstratio est potissima: Sed medio quasi modo, *Syllogismus omnis inferens Conclusionem Necessariam ex Necessariis Præmissis h.e. Propositionibꝫ κατὰ παρατοὺς καὶ ἀνθόης κατόλις πρώτον veris, quæ & Principia appellantur*; sive illa principia sint Prima sive *Orta*, sive *Media* tā sive *Immediata*. Non n. rigidæ Demonstrationis effect⁹ hic intenditur, sed omnis omnino habit⁹ *Theoreticus Conclusionum de Subjecto certo formatarum*, sive probationes omnes sint apodicticæ sive quædam analogicæ, modo necessariæ omnes & ex necessariis Principiis. Ut *Termini syllogismorum semper sunt tres: Minor, Major & Medius*; Ita in omni Demonstratione quoq; requiruntur α. *Subjectum Scibile*, de quo aliquid demonstratur. Et hoc Subjectū sive sit Universale sive Particulare, sive Finitum sive Infinitum, nihil interest, modo unitate certâ determinatum. β. *Proprietates, quæ*

quæ naturam subjecti necessariò consequuntur. Hæ affectiones iterum non sempèr sunt Accidentia Prædicamentalia, id quod in Divinis & Transcendentibus observandum. Thur. Instit. Log. p. 745. γ. Cum nihil demonstratur per se ipsum, *necessè est ut dentur quoq; Principia vel Causæ*, per quas demonstrantur affectiones de Subjecto. Causam hic quoque intellige non rigide ita dictam, cum omnes talem non agnoscant. *Rationem tamen omnes habent suarum proprietatum: Et hoc modo possunt in Deo quoq; hujusmodi rationes reperiri, nam ex Dei perfectione infinita, reddimus causam cur unus tantum sit.* Svarez. disp. Met. 1. sect. 1. n. 27. Sic ad demonstrandas passiones de Ente principia sumenda sunt vel ex ratione ipsius Entis, vel ex prima passione ejus ad demonstrandas posteriores Idem disp. 3. sect. 3. num. 7. Atq; hæ sunt Conditiones Scientiarum, ex his Logice sumptis & dispositis oritur cognitio infallibilis Rerum vel Conclusionum quibus significantur Res, quæ ipsa Cognitio est Scientia. *Scire enim inquit Philos. 1. post. anal. 2. putamus unam quamq; rem simpliciter tum, quando putamus causam, propter quam res est, cognoscere illius rei causam esse, nec posse eam rem aliter se habere.* Ubi ergo prætendere solent vulgo, scientiam debere α. *Versari circa subjectum Particulare.* β. *Habere affectiones à subjecto realiter distinctas.* γ. *Probare Conclusiones è principiis non primis sed ortis &c.* Conditions materiales intellige, Scientiæq; non omni sed certæ competentes Thur. Metaph. p. 7. Itaque *Metaphysica, Pneumatica, Physica & Mathesis sunt scientia.*

THEOREMA IV.

Prudentia est habitus cum recta ratione activus. Φρονησίς ἐστιν ἔξις μετὰ λόγου ἀληθεῖς πραξική.

Prudentiæ nomen à providendo dictum esse appareat, quia quod recte eligatur vel rejiciatur pro ratione circumstantiarum providet. Dividi solet in *Divinam & Humanam*, Illa Theologia audit,

audit, Confer tamen Rev. Præc. D. Enevald. Colleg. Theol.
disp. Synopt. 1. Hec in Moralem iterum & Iuris-Prudentiam
subdividitur Wend. lib. 1. ph. mor. c. 1. § 47. In dato Theor.
notat *Habitum Animi Practicum actionem in singulis virtutum*
objectis dirigentem. Quo ipso sequestratur α . A qualicunq^z sa-
gacitate naturali, quomodo & bruta facere dicuntur, quæ
nec prudentes faciunt. β . A *Habitibus Intellectualibus* aliis, qui
vel in sola cognitione subsistunt, unde Theoretici nomen,
vel ad operationem ultra ordinantur, unde vicissim Ar-
tes. videsis Præcl. Præs. p. cit. lib. 285. *Subjectum* ejus est *In-*
tellektus, quem appellant *Practicum*. *Versatur* non circa res
necessarias quemadmodum Scientiæ, verum *Contingentes*, quæ
pro arbitrio dirigentis præstari & non præstari possunt, h.
e. actiones humanas quatenus moraliter agibiles. vide quæ
dicta erant theor. 2. De Princ. Dirig. Ergo

Ethica, Politica & Oeconomica sunt Prudentia.

THEOREMA V.

Intelligentia est habitus primorum principiorum. Nēs ēsiv ēgīs ī
rās ḡōnīs yvōpīsōmō.

Hanc Philosophiæ partem esse negari certo modo potest, quippe contra distincta
species. Cum vero Entia præter necessitatem multiplicanda non esse, omnes jus-
dissent, ultimum ipsi locum assignare lubet, & forte ultimo quoq^z loco addiscen-
da venit. Vox Intelligentiæ usurpatur 1. In sensu Phýico pro potentia vel
ipso actu intelligendi. 2. In sensu Pneumatico pro substantiis immaterialibus
quales Orbium cœlestium motores voluit Aristot. 3. In sensu Gnostologicō
ut vocant, sive Propaideutico generali ut hic, pro ut in actu signato explic-
atur, & ut habitus animi acquisitus concipiatur. Pro Objecto Subtilitas
tem constituit Gutkius part. Intel. gen. cap. 1. th. 8. Alii Affinitatem res
rum ponunt. Omnes, quatenus inde prima cognoscendi principia fluunt.
Non enim in infinitum à se distant res, sed cognitionem aliquam inter se
alunt, inquit Galov. proleg. Noolog. De Principiis itaq; primis agit, prout
obscurâ illâ naturâ luce nota, adhuc plenius & prefectius ea cognoscimus
6. Eth. 6. Vocantur Prima, quia sunt indemonstrabilia h. e. ut loquitur Arist.
abtq; medio cognoscuntur, assensu simplici. Cognoscendi autem, quod os-
misi nostra cognitio quæ per naturam haberi potest, ex illis dependeat. In-
tellige principia Cognosc. Complexa cum Theoretica tum Practica. Sic

Intelligentia ad species specialissimas contrahi etiam potest.